

Cavling-indstilling: Gudrun Marie Schmidt, Politiken, for serien om Danmarks slavefortid

»Klokkerne ringer for Alberta Viola Roberts«.

Sådan begynder en af Gudrun Marie Schmidts stærke artikler i serien om Danmarks slavefortid. Præcis 100 år efter at den 15-årige pige blev begravet på Nørrebro, blev hun mindet i Hellig Kors Kirke. Gudrun Marie Schmidt var til stede og bragte Alberta Viola Roberts historie til live, så man umuligt glemmer den igen. Detaljeret rekonstruerede Gudrun Marie Schmidt et menneskes korte livsbane, fra barnet blev født på øen Sankt Croix i Caribien, til hun som 4-årig blev taget fra sin mor, sejlet til Danmark, udstillet i Tivoli – noget af tiden i bur – og til hun døde af tuberkulose.

Med sin omfattende artikelserie har Gudrun Marie Schmidt kastet et skarpt lys på et brutalt kapitel i danmarkshistorien og insisteret på at vise os ansigterne på de mennesker, vi som nation slavegjorde og tog magten over. I serien, der omfatter over tyve artikler – de fleste store features – valgte hun bevidst at nedtone de traditionelle fortællinger om sukkerressourcer og sejlruter for konsekvent at insistere på individets historie. Det var fortællinger baseret på egen research og den nyeste forskning. Fortællinger om Victor Cornelins, Hans Jonathan, Marwick Sebastian, Sue og Alberta Viola Roberts. Blandt mange andre. Anledningen til Gudrun Marie Schmidts serie var 100-året for Danmarks salg af Dansk Vestindien til USA, men resultatet var menneskelighed og magtkritik, som på original vis blev flettet sammen i de mange forskellige tekster.

Gudrun Marie Schmidt har blandt andet leveret et imponerende stykke klassisk gravearbejde i de digitaliserede arkiver på Det Kgl. Bibliotek, hvor hun har fundet indiskutable sandheder om vores forfædres syn på slaver i samarbejde med forskningsbibliotekar Henrik Smith-Sivertsen.

Derfor ved vi nu, hvordan man i Danmark annoncerede efter bortløbne slaver. Og derfor kender vi med nyopdagede detaljer historien om, hvordan Politikens mest hæderkronede stjerneskribent og manden, der har lagt navn til den største journalistiske pris i Danmark, Henrik Cavling, under en reportagerejse i 1894 impulsivt købte en 10-årig dreng i Vestindien, og hvordan den dreng i 1905 endte med at blive sendt tilbage, hvor han kom fra, ledsaget af en dansk overbetjent. Historien om Marwick Sebastians liv blev en journalistisk fortælling på baggrund af grundforskning, som i dag er svært forenelig med Politikens egen selvopfattelse som 'Organet for den højeste oplysning'.

Gudrun Marie Schmidt rejste undervejs til US Virgin Islands, hvor hun inddrog flere forskellige kildertyper og fra et ikkedansk perspektiv skrev stærke reportager, der førte bevis for, at menneskelige overgreb kan forvolde smerte i mange slægtled og stadig gør det.

Fælles for de mange sublimt fortalte historier er, at Gudrun Marie Schmidt har forbundet os med den fortid, vi har ønsket at fortrænge som nation, og at forbindelsen ikke forsvinder igen.

Det ser vi som journalistikkens fineste formål: med vedholdenhed og menneskelighed at holde sandheden frem, så vi til sidst ikke kan se væk.

Derfor mener vi, at Gudrun Marie Schmidt bør få Cavling-prisen 2017.

Indstillere:

Camilla Stockmann, journalist, Politiken

Lucia Odoom, journalist, Politiken

Lotte Folke Kaarsholm, journalist, DR

Johanne Mygind, journalist, Weekendavisen

Simon Lund, journalist, Politiken

Joakim Grundahl, journalist, Politiken

Jens Lenler, kultursouschef, Politiken

Mette Davidsen-Nielsen, kultureddaktør, Politiken

Erik Gøbel, fhv. seniorforsker i Rigsarkivet

Poul Olsen, chefkonsulent i Rigsarkivet

Helle Stenum, filminstruktør, ekstern lektor, RUC

Gunvor Simonsen, lektor, Københavns Universitet

Artikler fra serien i udvalg:

Reportage/feature:

<http://politiken.dk/kultur/art5896100/Alberta-var-kun-en-lille-pige-da-hun-blev-fjernet-fra-sin-mor-og-brugt-som-underholdning-i-Danmark>

Reportage fra Sankt Croix:

<http://politiken.dk/kultur/art5887154/Markeringen-er-en-forn%C3%A6rmelse>

Interview:

<http://politiken.dk/kultur/art5863591/Jeg-mener-faktisk-alle-burde-sige-undskyld>

Feature:

<http://politiken.dk/kultur/art5778710/Cavling-k%C3%B8bte-en-negerdreng-til-Politiken-%E2%80%93-for-to-dollars>

Feature:

<http://politiken.dk/kultur/art5764168/Slaver-i-Dansk-Vestindien-f%C3%A5r-ansigt-i-gamle-efterlysninger>

